DEFENSIE Gevoelige informatie door blunder

Pijnlijke 'who is who'

OLOF VAN JOOLEN
KEES WESSELS
ROTTERDAM

Het leest als een 'who is who' van de marine. Hoe heten de mariniers die voor ons in gevaarlijke situaties hun werk doen? Wanneer loopt het contract af van de hoogste baas van de marine? Hoeveel mortieschutters, kappers en koks kent het krijgsmachtsdeel eigenlijk? Grappig om te lezen.

Pijnlijk is het dat ook veel gevoeliger informatie door een blunder van Defensie voor iedereen op internet beschikbaar was. Voor kwaadwillende is het boeiend de naam van de chauffeur van de hoogste marinebaas, luitenant-generaal Rob Zuiderwijk, te weten.

Met die naam kan je via een site als Hyves en de databank van het Kadaster probleemloos vinden waar de bestuurder woont, hoe zijn vriendin heet en wat zijn appartement kost. Zo wordt het voor kwaadwillenden die Zuiderwijk willen volgen een koud kunstje hem te vinden.

Ook de namen van helikoptervliegers deel je liever niet met de hele wereld. Piloten houden hun achternaam steevast angstvallig geheim voor het geval ze neerstorten in vijandig gebied. De tegenstander kan tegenwoordig ook op internet en dan wordt het wel erg makkelijk om de identiteit te achterhalen.

Meest in het oog springende naam in het overzicht is die van Eric O. De marinier raakte in 2003 in opspraak door een schietincident in Irak. Uit de gegevens van Defensie blijkt dat hij tegenwoordig chef d'equipage is en een contract tot 2012 heeft.

„We zijn gewend aan dit soort blunders bij Defensie," reageert voorzitter Peter van Maurik van de Koninklijke Vereniging van Marineofficieren. Hij is bitter over het feit dat de lijst met marinepersoneel wekenlang op internet heeft gestaan.

Van Maurik plaatst de misser in een cultuur die volgens hem tegenwoordig bij Defensie heerst. De politiek eist van officieren dat ze steeds meer tijd steken in administratieve verantwoording. Die informatie is nodig om computersystemen te voeden. Door onderbemensing lukt het vervolgens niet de programma's fatsoenlijk te laten functioneren. Daardoor stijgt volgens de vakbondsman het risico op uitlekken van gevoelige informatie.

„Het moet een keer ophouden met deze Politbureau-cultuur. Defensie hoort zijn zaakjes snel op orde te krijgen, anders komen er nog veel grotere fouten die een bedreiging voor de veiligheid van het personeel vormen," waarschuwt Van Maurik. Hij noemt de affaire slecht voor de interne geloofwaardigheid. Hij kan er niet bij dat de blunder zonder consequenties blijft, terwijl een officier die een usb-stick verliest wordt geschorst.

In het overzicht komt Van Maurik zelf ook voor met de aantekeningen dat hij zijn opleiding aan het Koninklijk Instituut voor de Marine genoot, ex-adelborst is en een contract heeft tot 2021. Omdat de voorzitter een publieke functie heeft, loopt hij geen direct gevaar met het openbaren van deze gegevens.

Voor mariniers en inlichtingenmedewerkers op de Nederlandse Antillen ligt dat anders. „Defensie moet zo snel mogelijk helder hebben hoe vaak de informatie is gedownload, door wie en in welke landen dat is gebeurd," reageert hoogleraar informatica Chris Verhoef. Hij doceert aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. „Als deze informatie drie weken lang op internet heeft gestaan zonder dat iemand bij Defensie dat doorhad, dan is er wat mis met de beveiliging. Bij gevoelige informatie moet de beveiliging zo zijn ingericht dat er bellen gaan rinkelen zodra onbevoegden zich op de website melden."

> ***Defensie moet snel weten hoe vaak de informatie is gedownload, door wie en in welke landen.***

Tot nu toe

- Defensie voert het programma Peoplesoft in 2004 in. Belangrijkste doel is medewerkers beter inzicht te geven in nieuwe functies. Zo kunnen ze gemakkelijker hun loopbaan uitstippelen.
- In 2004 constateert de Algemene Rekenkamer voor het eerst dat de programmatuur tekortschiet. De waarschuwingen gaan door tot en met 2006.
- Deze week wordt duidelijk dat een lijst uit Peoplesoft drie weken op internet heeft gestaan. Het bestand bevat de namen van duizenden marinemedewerkers compleet met voornaam, de datum waarop hun contract eindigt en hun exacte functie.

Het arrestatieteam van de mariniers van de marine in actie. Namen van het korps verschenen op internet. FOTO COR DE KOCK